

Ecologisch schoonmaken in Sint-Pieters-Woluwe

Praktische gids in 15 samengevatte fiches

V.U: Gemeente Sint-Pieters-Woluwe - Charles Thielemanslaan 93 - 1150 Brussel, 02 773 05 99

1. Ergonomie

2. Alcoholazijn

3. Zwarte zeep / zachte zeep

4. Sodakristallen

5. Natriumbicarbonaat

6. Natriumpercarbonaat

7. Probiotica

8A. Schoonmaak en desinfectie van de oppervlakken in een gebouw

9. Sanitair: schoonmaak

10. Sanitair: ontstopping

11. Keuken: gebruik en onderhoud van de afwasmachine

12. Keuken: schoonmaak van de oven

13. Wasruimte: gebruik en onderhoud van de wasmachine

14. Wasruimte: gebruik en onderhoud van de droogkast

15. Houten oppervlakken

Pictogrammen

BESCHERM UZELF

- Irriterend product, draag handschoenen. Spoel goed af met water in geval van contact met de huid.
- Opgelet voor spatten in de ogen. Spoel goed af met water in geval van contact met de ogen.
- Het product is irriterend voor de slijmvlies. Zorg voor een goede verluchting van de lokalen.
- Het product is irriterend voor de luchtwegen. Zorg voor een goede verluchting van de lokalen.
- Product dat kan ontvlammen bij contact met hitte. Neem de opslaginstructies in acht.
- Opgelet voor spatten op kleding. Draag een schort of beschermende kleding.

Dosering

Als er geen doseringsmateriaal beschikbaar is, bedenk dan dat:

1 eetlepel
15 g
15 ml

een eetlepel = 15 gram product = 15 ml vloeistof

1 koffielepel
5 g
5 ml

een koffielepel = 5 gram product = 5 ml vloeistof.

Algemene aanbevelingen

Maak altijd schoon van boven naar beneden (begin met de kasten en tafels en eindig met de vloer).

DOSERING

Neem de aanbevolen doseringen in acht

Als er geen doseringsmateriaal beschikbaar is, bedenk dan dat:

- > een eetlepel = 15 gram product = 15 ml vloeistof;
- > een koffielepel = 5 gram product = 5 ml vloeistof.

EEN KLEURCODE OM GOED SCHOON TE MAKEN

Het is raadzaam om voor dweilen en schoteluodden dezelfde kleuren te kiezen als de "universele" kleuren die professionals voor hun producten gebruiken:

- > **rood** voor het sanitair;
- > **groen** voor de vloer;
- > **blauw** voor de oppervlakken;
- > **geel** voor het desinfecteren.

Organisatie van het karretje en het materiaal

1-ERGONOMIE (2/5)

Ecologisch schoonmaken – Sint-Pieters-Woluwe

DE TECHNIEK VAN DE TWE EMMERS

We gaan over tot het schoonmaken met twee emmers:

- > de eerste bevat water met schoonmaakmiddel. Dit is de emmer met **proper water**;

- > de tweede bevat het spoelwater. Dit is de emmer met **vuil water**. Het spoelwater moet je regelmatig vervangen.

Dompel de dweil nooit rechtstreeks in het proper water nadat je ermee over het schoon te maken opperlak bent gegaan!

Toepassing

1. Schoonmaken: Dompel de dweil onder in de emmer met proper water.
2. Schoonmaken: Wring hem uit boven het proper water.
3. Maak het opperulak schoon.
4. Spoelen: Dompel de dweil onder in de emmer met vuil water.
5. Spoelen: Wring hem uit boven de emmer met vuil water.
6. Het opperulak spoelen: indien nodig.

Herhaal deze handelingen tot je klaar bent met schoonmaken. Wanneer het water in de emmer met gebruikt water te vuil wordt, moet je het uiteraard vervangen.

Moet de zeep niet worden afgespoeld, ga dan onmiddellijk van punt 3 naar punt 1.

Algemene aanbevelingen

De gebruikte **textieldoeken** moeten **dagelijks** gewassen worden op **60°C**.

Opgelet: Het wassen van de microvezeldoeken

Wanneer de microvezeldoeken eenmaal verzadigd zijn met vuil, zijn ze moeilijk uit te spoelen en moet je ze wassen op 60°C met heel weinig wasmiddel. Gebruik nooit wasverzachter of bleekmiddel met chloor,

want dan verliezen de vezels hun efficiëntie! Levensduur: minstens twee jaar met minstens 100 wasbeurten.

NB: de microvezeldoeken doe je best niet in de droogkast, zodat ze hun schoonmaakkracht behouden.

Het **schoonmaakmateriaal** (borstel, aftrekker, emmer) moet je **schoonmaken** en **opbergen**.

De **producten** moet je **opbergen** met inachtneming van achtneming van de aanbevelingen van de fabrikant.

Goede gewoonten om je rug te beschermen

KIES VOOR DE JUISTE HOUDINGEN

- > Respecteer de natuurlijke krommingen van de rug
  - Wat de hoogte van de stelen van de borstels of aftrekkers betreft, moet het uiteinde van de steel zich in verticale positie idealiter ergens tussen de basis van de neus en de kin bevinden.
  - Vermijd te lage werkulakken.

- > Spreid je benen (houd je voeten niet bij elkaar).
  - Parallel.
  - Het ene been voor het andere, wissel af.

- > Houd je rug recht wanneer je je bukt.

JE WERK EN JE OMGEVING ORGANISEREN

- > Houd de voorwerpen die je nodig hebt binnen handbereik en op de juiste hoogte.
- > Ga zo dicht mogelijk bij het object of de actie staan (ga niet overhellen).
- > Plaats je op de juiste hoogte.
  - Zet de emmer wat hoger.
  - Zet de wasmand op een tafel of een stoel zodat je

je niet voortdurend moet bukken.

- > Ga er recht voor staan, niet ernaast.
- > Steun op een object dat zich voor je bevindt om je te helpen.
- > Wissel van houding.
- > Strek je niet uit, maar gebruik een trapladdertje.
- > Plaats een knie op de grond op een dweil als je laag bij de grond werkt.

- > Moet je een object opheffen, plooi dan door je benen en let erop dat je je rug recht houdt.

GEBRUIK MATERIAAL DAT IN GOEDE STAAT VERKEERT

Voorbeelden:

- > Versleten stofzuiger waarvan de wieljes blokkeren.
- > Trapladder in slechte staat.
- > ...

Veiligheidssymbolen

Ter herinnering, op de etiketten staan symbolen die verwijzen naar de voorzorgen die je moet nemen wanneer je de producten gebruikt.

PICTOGRAM	GEVAAR	BETEKENIS
	Gevaarlijk voor het milieu	Product dat een risico vormt voor waterorganismen (dieren en planten) wanneer het in het milieu terecht komt. Voorbeelden: bepaalde fytofarmaceutische producten.
	Oxiderend	Product dat een grote hoeveelheid zuurstof bevat. Het kan de verbranding van brandbare of ontvlambare stoffen veroorzaken of versnellen (vaak zijn deze producten voorbehouden voor professionals). Voorbeelden: het zijn producten die voorbehouden zijn voor professionals. Je vindt ze niet in de supermarkt.
	Ontvlambaar	Het product kan gemakkelijk ontvlammen wanneer het in contact komt met een vlam of vonk of onder invloed van warmte. Voorbeelden: white spirit, aceton, smeermiddelen en verf in spuitbussen (die ontvlambare oplosmiddelen bevatten).
	Corrosief	Wordt gezegd van een stof die andere stoffen of materialen waarmee ze in contact komt door een chemische reactie afbreekt of vernietigt. In geval van spatten op de huid of de slijmvlies kan een dergelijk product brandwonden veroorzaken. Voorbeelden: geconcentreerde ontstoppers en ontkalkers.
	Irriterend/schadelijk	Het product is giftig in hoge dosis en dan irriteert het de huid, de ogen of de keel. Het kan jeuk, roodheid of ontstekingen veroorzaken in geval van direct, langdurig of herhaaldelijk contact. Het kan huidallergieën, slaperigheid of duizeligheid veroorzaken. Voorbeelden: afwasmiddelen en vaatwastabletten.
	Explosief	Product dat kan ontploffen bij contact met een vlam, bij schokken of door warmte of wrijving. Voorbeelden: vuurwerk.

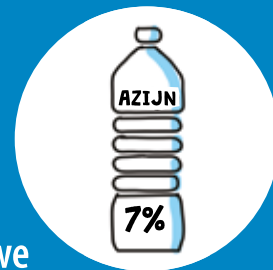
PICTOGRAM	GEVAAR	BETEKENIS
	Recipiënt onder druk	<p>Product bewaard onder druk. Kan ontploffen of verbranden wanneer het valt of wordt blootgesteld aan warmte.</p> <p>Voorbeelden: zuurstoffles, spuitbus.</p>
	Giftig	<p>Bij inslikken, inademen of huidcontact is het product gevaarlijk voor de gezondheid, soms zelfs in kleine dosissen. Het kan leiden tot misselijkheid, overgeven, hoofdpijn, bewustzijnsverlies en andere problemen die levensbedreigend kunnen zijn.</p> <p>Voorbeelden: producten voor in de winter die methanol bevatten, zoals bepaalde antiuuries- en ont-dooiproducten.</p>
	Gevaarlijk voor de gezondheid op lange termijn	<p>Product erkend als mutageen* en kankerwekkend*. Het kan ook de vruchtbaarheid (voortplanting) beïnvloeden, de ontwikkeling van embryo's* verstoren en beschadiging van bepaalde organen veroorzaken of de werking ervan verstoren.</p> <p>Als het product wordt ingeademd, is het schadelijk* voor de longen of kan het allergische reacties (zoals astma) veroorzaken.</p> <p>* Mutageen: In de biologie is een mutageen een stof die het genoom van een organisme (al het genetisch materiaal van een soort) verandert door het aantal genetische mutaties te verhogen tot boven het natuurlijke achtergrondniveau. Mutagenen zijn doorgaans chemische verbindingen of stralingen.</p> <p>* Kankerwekkend: Een kankerwekkende stof of carcinogeen is een factor die de ontwikkeling van kanker veroorzaakt, verergert of bevordert. Dit kan een eenvoudige of complexe chemische stof zijn, een fysische stof (straling) of een biologische stof (hormonen). Dit kan het gevolg zijn van beroepsmatige blootstelling of risicofactoren die verband houden met de levensstijl.</p> <p>* Het embryo: Organisme in de eerste stadia van de ontwikkeling.</p> <p>* Schadelijk: Stof die levensgevaarlijk kan zijn.</p> <p>Voorbeelden: bepaalde fytofarmaceutische producten.</p>

2-ALCOHOLAZIJN (1/2)

Ecologisch schoonmaken – Sint-Pieters-Woluwe

Belang

Het heeft de volgende eigenschappen:

- > conserveermiddel;
- > ontvetter;
- > geurverwijderaar;
- > ontkalker;
- > schimmeldoder (kan werken tegen schimmels);
- > versterkt de kracht van zeep (opperulakte-actieve stof) door te reageren met de kalk in het leidingwater (onthardend).

Tips

- > De **ontkalkende** werking van azijn wordt versterkt wanneer je azijn gebruikt met **warm water**.
- > In verschillende toepassingen kan je azijn gemakkelijk vervangen door citroensap.

Aandachtspunten

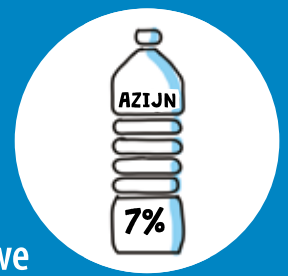
- > Het is een licht **irriterend** zuur dat je met de nodige voorzichtigheid moet gebruiken.
- > Het reageert met **kalksteen** waaraan het het oppervlak **aantast** en **corrodeert** (gebruik het bijvoorbeeld nooit op blauwe steen).
- > Let op met **keramische voegen** in de badkamer (kalkcement).
- > Sommige fabrikanten van huishoudelijke apparaten raden aan om specifieke producten te gebruiken voor het ontkalken.

2-ALCOHOLAZIJN (2/2)

Ecologisch schoonmaken – Sint-Pieters-Woluwe

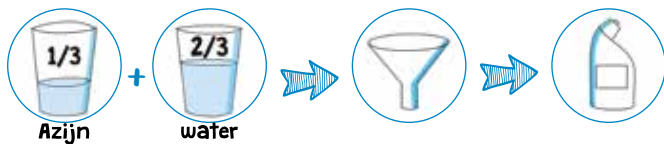
Verdunning en Toepassing

HET SANITAIR ONTKALKEN EN ONDERHOUDEN

Azijn kan je een keer per maand gebruiken als aanvulling op probiotische oplossingen.

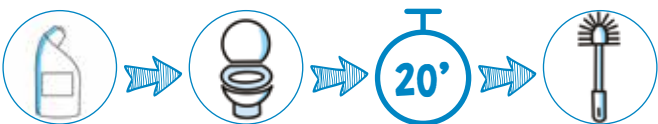
Verdunning

- > In een flacon met een **eendenbek**: 1/3 azijn 7% voor 2/3 water.

Toepassing

- > **Breng aan** op de hele binnenrand van het toilet.
- > Wacht 20 minuten. **Ga** er met de **toiletborstel** over.

KRANEN EN EMAIL*

Toepassing

- > Kan je gebruiken op een **schoteluod** om roestrijg staal en email weer te laten glanzen door de kalk die ze aantast op te lossen.
- > In geval van **hardnekkige kalk** leg je met azijn 7% doordrenkt toiletpapier op de te ontkalken zone. Laat 20 minuten inwerken. Wrijf en verwijder het papier. Spoel af en droog af met een microvezeldoek.
- > Deze handeling zal je moeten herhalen in geval van ernstige kalkaanslag.

* **Email** - Definitie: Matte of glanzende bescherm laag die wordt aangebracht op bepaalde materialen zoals baden of wastafels.

RAMEN SCHOONMAKEN

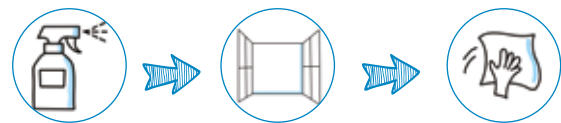
Verdunning

- > In een **verstuiver**: 1/3 azijn 7% en 2/3 water.

Toepassing

- > **Verstuif** over het oppervlak dat je wil schoonmaken. Wrijf en droog af met een microvezeldoek.

WASVERZACHTER

Toepassing

- > 1 eetlepel (15 ml) azijn (7 %) in plaats van wasverzachter (afhankelijk van de hardheid* van het water).

VERZACHTER VOOR DE AFWAS

- > 1 eetlepel in de **spoelbak** van de afwas om de laatste spoeling van kalk of zeep te verwijderen.

* De **hardheid** is de concentratie van calcium en magnesium opgelost in het water. Hard water maakt de was ruwer door de opstapel-

ling van kalk op de vezels. Je moet dan meer zeep gebruiken, want de werking ervan wordt beperkt door de aanwezigheid van kalk. Azijn kan het water indien nodig dus verzachten en deze gevolgen voorkomen. **Het leidingwater in Sint-Pieters-Woluwe wordt echter als zacht beschouwd.**

3-ZWARTE ZEEP / ZACHTE ZEEP (1/2)

Ecologisch schoonmaken – Sint-Pieters-Woluwe

Belang

Het is een multifunctionele zeep. Ze wordt gekenmerkt door:

- > een sterk ontvettend vermogen;
- > een bacteriedodende werking;
- > de lekkere geur van properheid.

Aandachtspunten

- > Zorg ervoor dat je de juiste concentraties gebruikt en spoel af met schoon water, want bij gebruik op gladde oppervlakken laat zwarte zeep een dunne film achter die oppervlakken glad maakt als ze nat worden. Zo ontstaat **een risico op vallen als de ondergrond niet droog is**.
- > Zwarte zeep mag niet gebruikt worden op oppervlakken die beschermd zijn met een coating of lak, want deze zeep is **sterk bijtend** en kan sporen nalaten.

Verdunning en toepassing

Je kan deze zeep gebruiken voor de afwas en het onderhoud van verschillende soorten oppervlakken en materialen:

AFWAS

Verdunning

- > **Verdun** 1 eetlepel (15 ml) in 5 liter water.

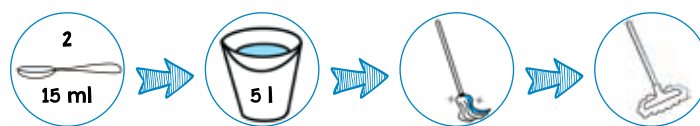
VLOEREN EN TEGELS

Verdunning

- > **Verdun** 2 eetlepels zwarte zeep in 5 liter warm water.

Toepassing

- > **Maak schoon** en **spoel af** om vallen te uc

3-ZWARTE ZEEP / ZACHTE ZEEP (2/2)

Ecologisch schoonmaken – Sint-Pieters-Woluwe

Verdunning en Toepassing (vervolg)

WAS

Voorzorgsmaatregelen voor gebruik

- > Je kan zwarte zeep ook gebruiken voor de was als dit wordt vermeld op het etiket van de productverpakking of op het technisch informatieblad. Er mogen geen extra synthetische parfums in zitten.
- > De zeep is geschikt voor het wassen van linnengoed, tafellakens, handdoeken, dweilen, enz.
- > Door de donkere kleur kan zwarte zeep met olijfolie je heel lichte kleren een beetje verkleuren. Test het vooraf even uit op een kleine oppervlakte.

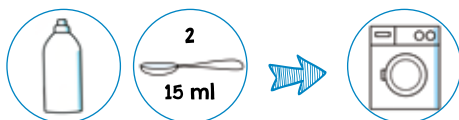

Verdunning

- > **Verdun** 2 eetlepels zwarte zeep in 1 liter lauw water. Meng goed.

- > **Giet** 2 eetlepels van dit mengsel rechtstreeks in de trommel.

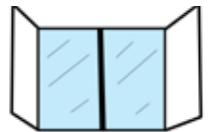
Toepassing

- > **Voor vetvlekken**, voor het wassen: breng zachte of vloeibare zwarte zeep aan op de vlek. Laat 10 minuten inwerken en stop in de machine (laat bij hardnekkige vlekken enkele dagen inwerken tot de volgende wasbeurt. Opgelet: risico op verkleuring).

RAMEN

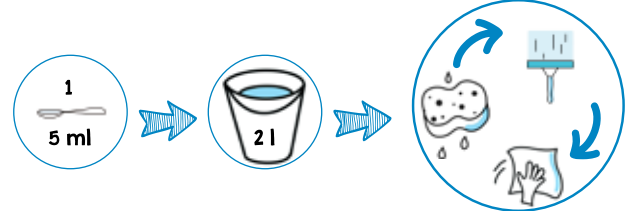
Verdunning

- > **Los** 1 koffielepel (5 ml) zwarte zeep op in 2 liter warm water.

Toepassing

- > **Ga met de spons** over de ramen, **veeg droog** met behulp van een aftrekker en werk af met een microvezeldoek.

VERZORGINGSKUSSENS

Verdunning

- > los 1 eetlepel per liter lauw water op in een **verstuiwer**.

Toepassing

- > Schoonmaken van de verzorgingskussens tussen twee verschoningen door.
- > **Verstuif** over het oppervlak en veeg dan schoon met keukenpapier.

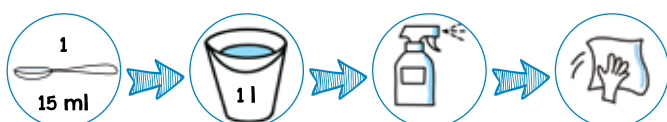

- > In geval van **bevuiling** met biologische vloeistoffen, moet het oppervlak **gedesinfecteerd** worden. Zie Fiche 8 B: Desinfecteren - Specifieke aspecten voor de opvang van jonge kinderen.

OPPERVLAKKEN, WERKBLADEN, FORNUIZEN

Verdunning

- > **Giet** 1 eetlepel (15 ml) zwarte zeep in een verstuiwer met 1 liter lauw water.

Toepassing

- > **Verstuif** over het oppervlak. Ga er onmiddellijk over met een vod.
- > Of doe wat zwarte zeep op een spons, veeg schoon en spel dan af met warm water.

4-SODAKRISTALLEN (1/2)

Ecologisch schoonmaken – Sint-Pieters-Woluwe

Belang

Ze kunnen een natuurlijke (uit natronafzettingen) of synthetische (uit krijt en zout) oorsprong hebben. Het is een multifunctioneel product met de volgende eigenschappen:

- > ontvet;
- > verwijdert ulekken;
- > maakt vuil los;
- > ontstopt.

Aandachtspunten

- > Lijkt op kandijnsuiker, **buiten bereik van kinderen** houden.
- > **Niet verwarren** met **natronloog**, dat gevaarlijker is om te gebruiken omdat het extreem bijtend is, en ook niet met **natriumbicarbonaat**, dat minder agressief maar wel zeer schurend is.

- > Opgelet:
  - met **delicate stoffen**: wol en zijde;
  - maak er geen **uitrokeramische** en **inductieplaten** mee schoon;
  - met met was behandelde, gelakte of geoliede **houten oppervlakken** (eik, kastanje - looihout);
  - met poreuze, **metalen** bekledingen (ijzer, aluminium, marmer).

Verdunning en Toepassing

DE VLOEREN SCHOONMAKEN

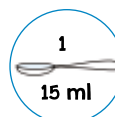
- > De meeste vloeren kan je schoonmaken met sodakristallen, behalve bepaalde gevoelige bekledingen, die hierboven werden vermeld.

Verdunning

- > 1 eetlepel kristallen in 1 liter warm water

Toepassing

- > **Maak schoon** zoals gewoonlijk met deze oplossing.
- > **Veeg schoon** met een vochtige dweil.

4-SODAKRISTALLEN (2/2)

Ecologisch schoonmaken – Sint-Pieters-Woluwe

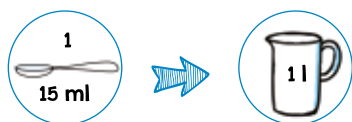
Verdunning en Toepassing (vervolg)

IETS SCHOONMAKEN DAT HEEL VUIL EN HEEL VETTIG IS

- > Bijvoorbeeld: de vuilnisbak, de dampkap, de oven, het rooster van de barbecue ...

Verdunning

- > 1 tot 2 eetlepels sodakristallen in 1 liter warm water. **Veeg schoon** met een vochtige dweil.

ONDERHOUD VAN DE WASMACHINE OF DE AFWASMACHINE

Toepassing

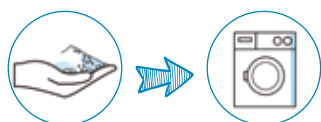
- > Maandelijks
- > **Laat de machine leeg draaien** op 60°C in ecomodus met 2 eetlepels sodakristallen.

VLEKKEN VERWIJDEREN VAN HEEL VUIL WASGOED

Verdunning

- > **Doe** een handje sodakristallen in de trommel bij het wasgoed, maar niet bij delicaat wasgoed zoals wol of zijde.

DE BODEM VAN VERBRANDE POTTEN WEER SCHOONMAKEN

Toepassing

- > **Doe** een laagjesodakristallen en kokend water in depot. **Sluit af** met het deksel. Wacht een paar uur en **maak schoon**. Het vuil komt dan gemakkelijk los. **Was dan opnieuw** zorgvuldig af met afwasmiddel.

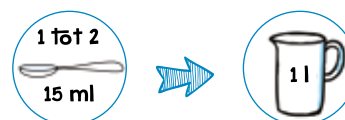
GLAZEN EN KARAFFEN WEER LATEN GLANZEN

Verdunning

- > **Los** 1 tot 2 eetlepels sodakristallen op in een liter warm water.

Toepassing

- > **Vul** de recipiënten en laat een paar uur inwerken. **Schrob** en **spoel** zorgvuldig af.

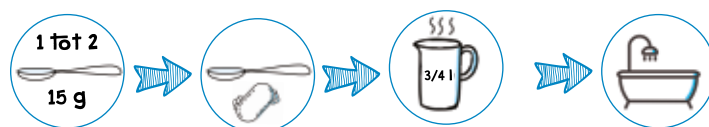
WEKELIJKS ONDERHOUD VAN DE KRANEN, HET EMAIL* VAN DE BADEN, WASTAFELS EN DOUCH

Verdunning

- > **Meng** 1 tot 2 eetlepels sodakristallen + 1 koffielepel ecologische zeep in 3/4 liter warm water.

Toepassing

- > **Was** en **spoel** goed af.
- > **Droog af** met een droge microvezeldoek om te laten glanzen.

* **Email** - Definitie: Matte of glanzende beschermlaag die wordt aangebracht op bepaalde materialen zoals baden of wastafels.

5-NATRIUMBICARBONAAT (1/2)

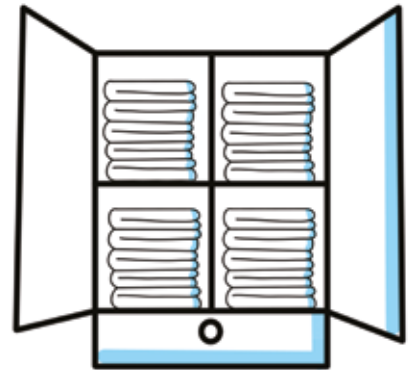
Ecologisch schoonmaken – Sint-Pieters-Woluwe

Belang

Het wordt erkend:

- > omdat het zuren neutraliseert;
- > omdat het geuren neutraliseert (voornamelijk van organische oorsprong) in kasten of kleine ruimtes;
- > als zacht schuurmiddel;
- > als waterverzachter.

Aandachtspunten

- > Je mag het zeker niet verwarren met twee andere chemische stoffen: **sodakristallen** (of het irriterende natriumcarbonaat) en **natronloog** (heel gevaarlijk want heel schurend).
- > Gebruik in de was geen natriumbicarbonaat met wol en zijde.
- > Opgelet, natriumbicarbonaat kan de huid irriteren, het is raadzaam om handschoenen te gebruiken.

Sodakristallen

5-NATRIUMBICARBONAAT (2/2)

Ecologisch schoonmaken – Sint-Pieters-Woluwe

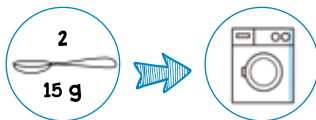

Verdunning en Toepassing

IN DE WAS

Toepassing

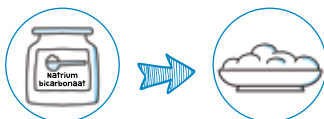
- > 2 eetlepels **toevoegen** in het bakje van de wasmachine vergemakkelijkt het werk van de zeep (niet bij wol of zijde!).

GEURVERWIJDERAAR

Toepassing

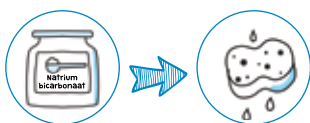
- > In kleine ruimtes of in de koelkast: **vuil** een kommetje met bicarbonaat.

ZACHT SCHUURMIDDEL

Toepassing

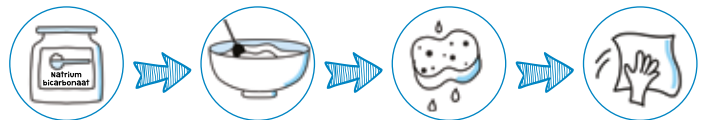
- > Voor vuil op gladde oppervlakken (niet op hout): **doe** een beetje bicarbonaat op een vochtige spons. **Wrijf** en **spoel af**.

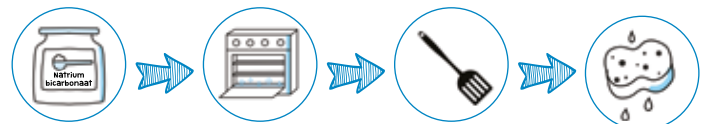
VOOR DE OVEN

Toepassing

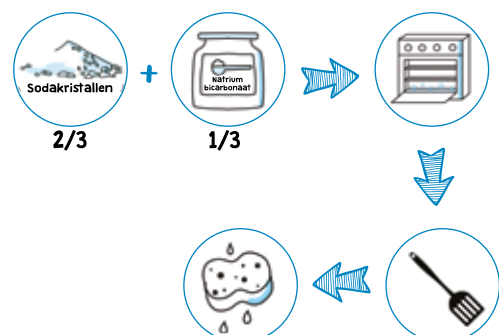
- > **MAAK** bij elke schoonmaakbeurt **een pasta** van natriumbicarbonaat en water en **wrijf** over de wanden. **Spoel af** en **droog af**.

- > **Voor de bodem van de oven: bestrooi** met natriumbicarbonaat en verstuf er water over. **Schraap** de volgende dag af met een spatel en **wrijf** vervolgens schoon met een spons.

- > Is de bodem van de oven vetig en bedekt met aangekoekt vuil, gebruik dan dezelfde methode als hierboven, maar meng sodakristallen (2/3) en natriumbicarbonaat (1/3) (zie blad 12 "De oven schoonmaken").

6-NATRIUMPERCARBONAAT

Ecologisch schoonmaken – Sint-Pieters-Woluwe

Belang

Natriumpercarbonaat heeft ontulekkende en witmakende eigenschappen.

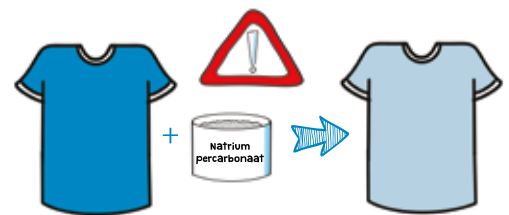
Aandachtspunten

- > Het is een **irriterend** product dat je met de nodige voorzichtigheid moet gebruiken.
- > Je bewaart het best op een **droge plaats** en bij een **constante temperatuur**, want het is instabiel (het is een **oxidator**, dus het bevordert de verspreiding van vuur):

- Het moet opgeslagen worden bij een temperatuur lager dan 40°C, uit de buurt van brandbare producten (hout, papier...).
- Percarbonaat moet worden bewaard in **glazen** of **plastic containers** (flessen of zakjes).

- > Het kan **sommige stoffen verkleuren**, je gebruikt het dus best met witte of bleke stoffen.

Verdunning en toepassing

Toepassing

- > 1 tot 2 eetlepels (15 tot 30 gram) in de trommel van de wasmachine voor bleke of witte stoffen.
- > Natriumpercarbonaat is actiever vanaf 40°C. We raden dus vaak aan om te **wassen op 60°C**.

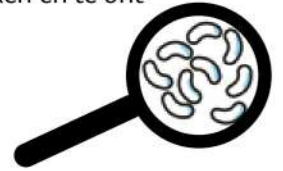
- > Het vervangt natriumbicarbonaat in recepten voor zelfgemaakt wasmiddel voor witte was.

Wat is het?

- > Het gaat om het gebruik van een oplossing met levende micro-organismen om schoon te maken en te ontsmetten.
- > De oplossing bevat doorgaans:
  - **nuttige bacteriën** (of probiotica) die enzymen kunnen produceren en vuil kunnen verteren;
  - **enzymen** die het vuil versnijden tot kleinere segmenten;
  - **natuurlijke organische zuren** met sterke ontkalkende eigenschappen.
- > De gebruikte micro-organismen zijn over het algemeen van nature aanwezig in het menselijk lichaam.

Belang

- > Ze worden erkend als:
  - **geurverwijderend**: vernietiging van slechte geurtjes;
  - **ontvettend**: aanwezigheid van opperulakteactieve stoffen;
  - **ontstoppend**: ontstopping van leidingen door het uloeibaar maken van aangekoekt vet.
- > Doeltreffend voor het **schoonhouden van opperulakken** en voor het verwijderen van **geuren** in openbare toiletten, met name in scholen.
- > Probiotische oplossingen zijn enkel efficiënt als ze **herhaaldelijk** en zonder onderbreking worden toegepast (opnieuw bleken van voegen, enz.). **Een frequent en regelmatig gebruik is essentieel voor de beste resultaten.**

Aandachtspunten

- > Probiotica zijn levende organismen die na het reinigen op de opperulakken moeten blijven om hun werk te kunnen doen, **het is dus van essentieel belang dat je die opperulakken niet behandelt met een ontsmettingsmiddel.**
- > **Voor gebruik op harde en waterdichte opperulakken** zoals: linoleum, vinyl, rubber, natuur- of kunststeen, verzegeld parket, enz.
- > **Niet gebruiken op geoliede of met was behandelde houten opperulakken.**

Verdunning en Toepassing

VOOR VLOEREN EN OPPERVlakKEN

Manuele schoonmaak van de vloer

Verdunning

- > Goed schudden voor gebruik. Neem de verdunningsaanbevelingen van de fabrikant in acht.

Toepassing

- > **Maak** de vloer schoon met een mop of een dweil.

Machinale schoonmaak van de vloer

Verdunning

- > Goed schudden voor gebruik. Neem de verdunningsaanbevelingen van de fabrikant in acht.

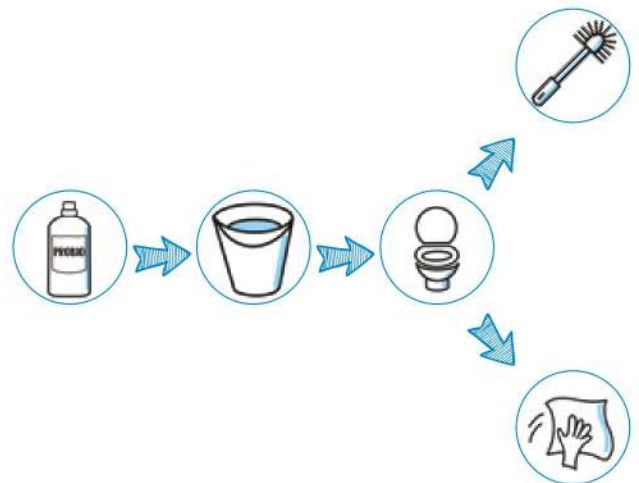
VOOR HET SANITAIR EN DE TOILETTEN

Verdunning

- > Goed schudden voor gebruik. Neem de verdunningsaanbevelingen van de fabrikant in acht.

Toepassing

- > **Maak** de buitenoppervlakken en de randen schoon met een spons of een vod. Gebruik een borstel om de toiletpot schoon te maken. **Afspoelen is niet nodig.**

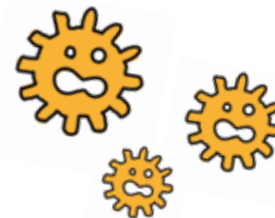
8A - SCHOONMAAK EN DESINFECTIE VAN DE OPPERVLAKKEN IN EEN GEBOUW (1/3)

Ecologisch schoonmaken – Sint-Pieters-Woluwe

Wat is het?

- > Desinfecteren is een **handeling die losstaat van het schoonmaken**.
- > Desinfecteren betekent het gecontroleerd verwijderen van ongewenste micro-organismen om de overdracht van ziekten op mensen te voorkomen.
- > Desinfecteren moet worden **voorbehouden voor bepaalde situaties en bepaalde oppervlakken** wanneer deze laatste vervuild zijn met biologische vloeistoffen (**bloed, stoelgang, urine, braaksel, rauw vlees, eieren, enz.**).

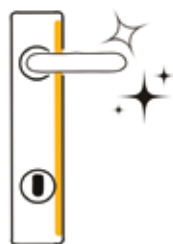
Oppervlakken mogen niet systematisch worden gedesinfecteerd tenzij aanbevolen door de IDPB, de federale of gewestelijke instanties die verantwoordelijk zijn voor risicobeheer of de toezichhoudende instanties: het ONE voor kinderdagverblijven (zie fiche 8B): Desinfectie - Specifieke aspecten voor opvang van jonge kinderen) of het FAVV voor de gemeenschapskeukens.

Waar en wanneer?

STAP 1: VOOR ELKE DESINFECTIE: DE SCHOONMAAK

- > Zorg voor een **dagelijkse schoonmaak** van de oppervlakken, de vloeren en het sanitair met zwarte zeep of een probiotische oplossing.
- > Zorg in de gevoelige lokalen (keuken, toiletten), voor een grondige schoonmaak van de **kranen en deurklinken**.
- > Pas de **methode van de twee emmers** toe (zie fiche nr. 1: Ergonomie).

STAP 2: DESINFECTIE

- > Desinfecteren is noodzakelijk:
  - voor opvangplaatsen voor jonge kinderen, zie fiche nr. 8B: Schoonmaak en desinfectie - Specifieke aspecten voor opvang van jonge kinderen (kinderdagverblijven);
  - overal **in geval van vervuiling met biologische vloeistoffen (urine, stoelgang, bloed)**;
- in gemeenschapskeukens raadt het FAVV een dagelijkse desinfectie aan van de oppervlakken en het materiaal die in contact komen met voedingsmiddelen.

8A - SCHOONMAAK EN DESINFECTIE VAN DE OPPERVLAKKEN IN EEN GEBOUW (2/3)

Ecologisch schoonmaken – Sint-Pieters-Woluwe

Aandachtspunten

- > Opgelet: desinfecteren doet de aanwezigheid en de gunstige effecten van reinigingsmiddelen met probiotica teniet. Het ontwikkelingsproces van de goede bacteriën begint dan elke keer opnieuw. Dit is nog een bijkomende reden om desinfecteren te beperken.

- > **Het sanitair desinfecteren is niet nodig**, tenzij dit uitdrukkelijk wordt aanbevolen door de IDPB, bijvoorbeeld in geval van een pandemie.

- > **Voor je gaat desinfecteren**, moet je de oppervlakken **eerst schoonmaken en afspoelen** (behalve wanneer je gemengde producten gebruikt: schoonmaak- en ontsmettingsmiddel. Opgelet, deze gemengde producten zijn niet toegestaan in kinderdagverblijven).

- > Gebruik **handschoenen**.
- > Berg de **producten op buiten het bereik van de kinderen**.

- > **Verlucht** de lokalen regelmatig

- > Het **desinfectiemateriaal moet proper zijn en** elke dag ontsmet worden:
  - Was de dweilen en microvezeldoeken op 60°C.
  - Was uw materiaal, spoel het af en laat het drogen.

Chemische desinfectie: Gebruiksaanwijzing

IN AANWEZIGHEID VAN JONGE KINDEREN

- > Zie fiche 8B: Desinfectie - Specifieke aspecten voor opvang van jonge kinderen (kinderdagverblijven).

8 A - SCHOONMAAK EN DESINFECTIE VAN DE OPPERVlakKEN IN EEN GEBOUW (3/3)

Ecologisch schoonmaken – Sint-Pieters-Woluwe

Chemische desinfectie: Gebruiksaanwijzing (vervolg)

WANNEER ER GEEN JONGE KINDEREN EN KWETS-
BARE PERSONEN AANWEZIG ZIJN: DESINFECTEREN
MET EEN CHLOOROPLOSSING

Voorzorgsmaatregelen voor gebruik

- > **Idealiter staan de ramen open** tijdens het schoonmaken en drogen (je moet toch minstens genoeg tocht creëren wanneer het oppervlak aan het dro-

gen is).

- > **Meng nooit met zure schoonmaakmiddelen zoals azijn (dan komt er chloorgas vrij).**
- > **Chloordampen zijn giftig en irriteren** de luchtwegen.

- > Gebruik met **handschoenen**.

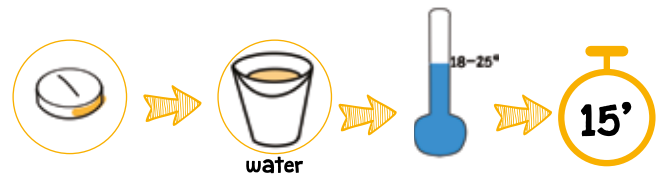
- > Let op voor spatten in de **ogen**.

- > **Antigifcentrum: 070 245 245.**

Oplossing van chloortabletten

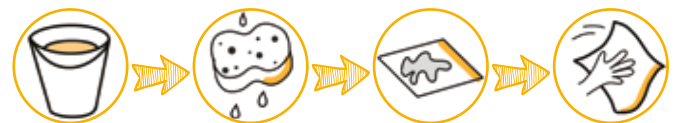
- > **Voorgeschreven dosis: 1 tablet per 5 tot 10 liter water (van 18°C - 25°C) volgens het technisch informatieblad van de fabrikant.**

- > **Je moet geduld hebben en wachten tot de tablet is opgelost!! Oplossen in warm water is niet aangewezen, want dat vermindert de kracht van het bleekwater, omdat de chloor dan verdampt.**

Toepassing

1. **Maak** eerst de te ontsmetten en te desinfecteren oppervlakken en materialen schoon. Spoel vervolgens al het gebruikte schoonmaakmiddel af met proper water. Verwijder de resterende vloeistof.

2. **Desinfecteer met voldoende vloeistof, zodat de oppervlakken vochtig blijven tijdens het aanbrengen en de wachttijd.**
Minimale blootstellingstijd (wachttijd) 15 minuten bij + 20°C.

THERMISCHE DESINFECTIE - GEBRUIKSAANWIJZING

- > Afwasmachine, voor harde voorwerpen.
- > Wasmachine op minstens 60°C, voor textiel.

Min 60°

Schoonmaak

VLOEREN EN TEGELS

Probiotica

Verdunning

- > Goed schudden voor gebruik. **Los op** in een emmer water.

- > **Neem** de verdunningsaanbevelingen van de fabrikant in acht

Toepassing

- > **Maak** het opperulak schoon met een **spons** of een **uod**. Afspoelen is niet nodig.

Zwarte zeep

Zwarte zeep is een alternatief dat geschikt is voor heel wat opperulakken.

Verdunning

- > **Verdun** 2 eetlepels zwarte zeep in 5 liter warm water.

Toepassing

- > **Was** en **spoel af** met proper water.

TOILETPOTTEN EN URINOIRS

Probiotica

- > Dagelijks onderhoud met probiotica voor sanitair en toiletten.
- > **Optimaal resultaat op de voegen, bestrijdt geurtjes actief en voorkomt kalkvorming.**

Verdunning

- > Goed schudden voor gebruik.
- > Los op in een emmer water. Neem de verdunningsaanbevelingen van de fabrikant in acht.

Toepassing

- > **Maak** het opperulak schoon met een **spons** of een **doek** voor de buitenopperulakken en de randen en met een **borstel** voor de toiletpot. Afspoelen is niet nodig.

9-SANITAIR: SCHOONMAAK (2/2)

Ecologisch schoonmaken – Sint-Pieters-Woluwe

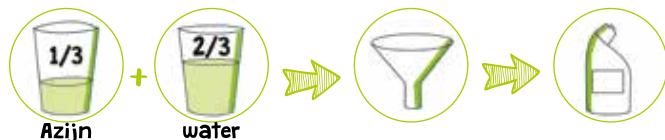
DE TOILETPOTTEN EN URINOIRS ONTKALKEN EN ONDERHOUDEN

- > **Wekelijkse** behandeling met **azijn** (vaker indien nodig).
- > **Indien de schoonmaak** gebeurt met een oplossing van **probiotica**, is **een keer per maand** ontkalken met azijn genoeg.
- > Warm water versterkt de werking van azijn.

Verdunning

- > Giet met behulp van een **trechter** 1/3 azijn 7% op 2/3 water in een **eendenbek**. (vb: Indien het recipiënt een inhoud van 1 liter heeft, 300 ml azijn op 600 ml water).

Toepassing

- > Op de hele **binnenrand** van het toilet. **20' wachten**. **Veeg met de borstel** over de toiletten (toiletborstel).

- > **Ontkalking**: indien je schoonmaakt met een oplossing van **probiotica**, is een keer per maand ontkalken genoeg.

Verdunning

- > Meng in een verstuiver 1/3 azijn 7% op 2/3 water.

Toepassing

- > **Verstuif** over het oppervlak. **Wrijf** met een microvezeldoek.
- > **Droog af**. Afspoelen is niet nodig.
- > **In geval van hardnekkige kalk, leg je** met azijn 7% **doordrenkt** toiletpapier op de te ontkalken zone. **Laat** 20 minuten inwerken. **Wrijf en verwijder** het papier. **Spoel af** en **droog af** met een microvezeldoek.

Desinfectie

- > **Desinfecteren is niet nodig en voorbehouden voor wanneer er sprake is van biologische vloeistoffen** (bloed, urine, stoelgang, braaksel) **buiten de toiletpotten/urinoirs of in geval van uitdrukkelijke aanbeveling door de IDPB** (pandemie bijvoorbeeld).

- > **Opgelet**: desinfecteren doet de aanwezigheid en de gunstige effecten van reinigingsmiddelen met probiotica teniet. Het ontwikkelingsproces van de goede bacteriën begint dan elke keer opnieuw. Dit is nog een bijkomende reden om desinfecteren te beperken.

- > Is desinfecteren noodzakelijk, raadpleeg dan **fiche nr. 8A: Schoonmaak en desinfectie van de oppervlakken in een gebouw** voor de gebruiksaanwijzing.

KRANEN EN EMAIL* MET AZIJN

- > **Glans**: kan je **puur** gebruiken op een microvezeldoek om roestrijg staal en email weer te laten glanzen door de kalk die ze aantast op te lossen.

* **email** - Definitie: Matte of glanzende beschermlaag die wordt aangebracht op bepaalde materialen zoals baden of wastafels.

10 - SANITAIR: ONTSTOPPEN (1/3)

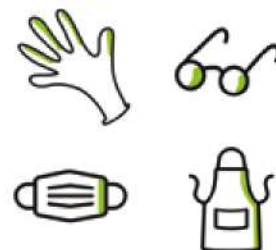
Ecologisch schoonmaken
Sint-Pieters-Woluwe

Preventieve actie

- > Mensen er bewust van maken en hen erop attenderen dat ze papieren handdoekjes, vochtige doekjes en maandverband niet in het toilet mogen gooien.
- > Ervoor zorgen dat de vuilnisbak regelmatig wordt geleegd.

Vorzorgsmaatregelen voor je begint met ontstoppen

- > Draag **handschoenen** en een **bril**.
- > Een **masker** is nodig indien de ruimte niet correct geventileerd wordt.
- > Draag een **vest** of een **schort** om je te beschermen tegen spatten.

In geval van een trage afloop

TOILET - CHEMISCHE ONTSTOPPING

Warm water

Warm water alleen kan helpen om een leiding te reinigen.

Azijn

Meng ½ liter witte azijn 7% met een liter warm water.

Toepassing

- > **Git** in de toiletpot.
- > **Laat** ½ uur inwerken in de toiletpot.
- > **Spoel door**.

Sodakristallen

Maken schoon, ontvetten en ontkalken tegelijk.

Toepassing

- > **Doe** 3 eetlepels sodakristallen in de toiletpot.
- > **Giet** er 1½ liter zo warm mogelijk kraantjeswater bij.
- > **Wacht** 30'.
- > **Spoel door**.

10 - SANITAIR: ONTSTOPPEN (2/3)

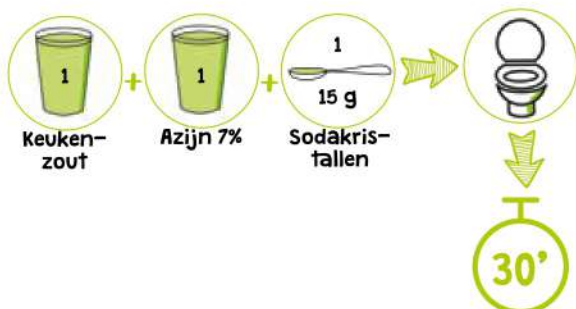
Ecologisch schoonmaken
Sint-Pieters-Woluwe

Agressievere mengeling

- > **Meng** 1 glas keukenzout, 1 glas alcoholazijn 7% en 1 eetlepel sodakristallen.

Toepassing

- > **Giet** de mengeling in de toiletspot.
- > **Wacht** minstens 30'.

- > **Giet** er 1 l zo warm mogelijk kraantjeswater bij, laat zo lang mogelijk inwerken (minstens 30 minuten). Spoelen.

GOOTSTEEN - CHEMISCHE ONTSTOPPING

Natriumbicarbonaat

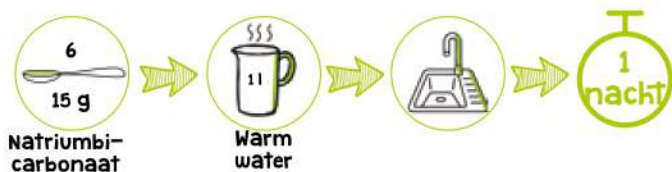
Verdunning

- > **Maak een oplossing** van 6 eetlepels natriumbicarbonaat in een liter zo warm mogelijk kraantjeswater.

Toepassing

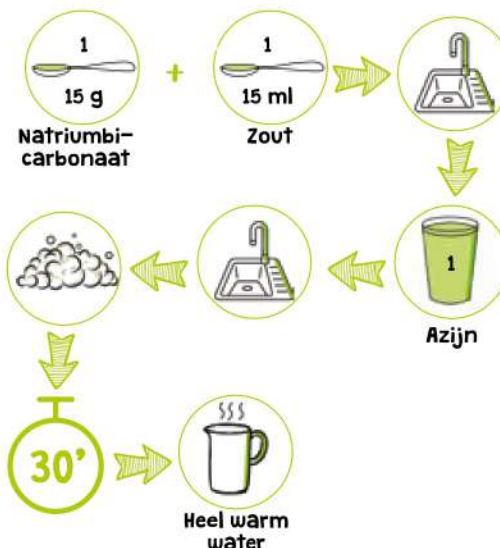
- > **Giet** in de leiding en **laat** een nacht inwerken.

Mengeling natriumbicarbonaat, zout en azijn

Toepassing

- > **Meng** 1 eetlepel natriumbicarbonaat met 1 eetlepel zout en **giet** in de leiding.
- > **Voeg** voorzichtig een glas witte azijn (7%) toe om een reactie tot stand te brengen (het mengsel van bicarbonaat plus azijn gaat schuimen).
- > **Laat** minstens ½ uur inwerken en spoel dan met een liter zo warm mogelijk kraantjeswater.

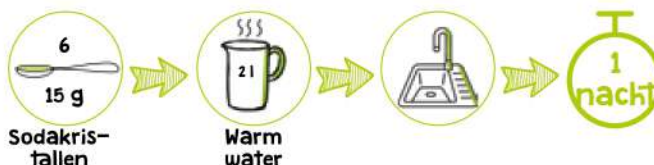
Sodakristallen

- Heeft het natriumbicarbonaat niet gewerkt, dan kan je proberen om je gootsteen te ontstoppen met sodakristallen. Die zijn **corrosiever** en **krachtiger**.

Toepassing

- > **Doel** 100 g sodakristallen in 2 liter zo warm mogelijk kraantjeswater.
- > Goed **mengen**.
- > **Giet** de bereiding in de verstopte leiding.
- > **Laat** een paar uur inwerken, of zelfs een hele nacht, voor je het water weer laat lopen.
- > **Spoel**.

Mechanische ontstopping

Voordat je de afvoerontstopper gebruikt of de sifon verwijderd, kan je eerst een beetje bleekmiddel in de sifon gieten om de verstopping te zuiveren.

De zuignap

- > De zuignap is ideaal om kleine verstoppingen te verwijderen, maar zal niet helpen in geval van grotere ontstoppingen.
- > Voor een gootsteen begin je met het **afdichten van de overloop** met een natte doek, zodat er geen lucht door kan;
- > Voor **toiletten** bestaan er **zuignappen** met een **lange steel** om te voorkomen dat je met je handen in het water komt en om spatten te beperken.

Toepassing

- > **Plaats** de zuignap op de afvoer.
- > Het water moet het rubber van de zuignap bedekken.
- > **Druk** stevig aan, **hef op en laat de zuignap weer zakken** om lucht te scheppen.
- > **Herhaal** deze beweging tot de verstopping weg is.

De afvoerontstopper

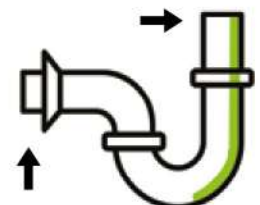
- > Bevindt de **verstopping** zich **voorbij de sifon**, dan is er een andere oplossing: de afvoerontstopper.
- > Dit is een gereedschap met een flexibele metalen staaf die aan het uiteinde is voorzien van kleine borstels of een draad in de vorm van een kurkentrekker. Met roterende bewegingen grijpt de afvoerontstopper het vuil en vernietigt hij de massa.

Toepassing

- > Controleer **vooraf** goed of **de kop van de afvoerontstopper gemakkelijk door de elleboog van de sifon kan**, want je wil niet dat hij vast blijft zitten.
- > **Geraakt de afvoerontstopper er niet door** of is de steel te kort, **demonteer** de sifon dan, zodat de steel er langs die opening door kan.
- > **Manoeuvreer** de afvoerontstopper tot hij **de verstopping raakt**.
- > Je hebt de verstopping geraakt wanneer de steel moeilijker ronddraait en het gereedschap niet meer verder naar voor kan.
- > **Trek de afvoerontstopper** een paar centimeter terug om de verstopping uit elkaar te halen of los te maken.
- > **Wanneer je de afvoerontstopper** uit de leiding trekt, kan het ook zijn dat de massa afval vast blijft zitten aan het uiteinde ervan.
- > **Spoel door** of **laat** water lopen om de kwaliteit van de afvoer te controleren.
- > Trek de afvoerontstopper een paar centimeter terug om de verstopping los te maken.
- > **Het waterniveau moet dan zakken.**
- > **Spoel door** om de verstopping naar de hoofdleiding te verplaatsen.
- > **Wordt verstopping veroorzaakt door een object, dan zal je het zeker naar boven moeten halen via de toiletpot.**

De sifon demonteren

- > **Plaats** een emmer onder de sifon.
- > **Schroef** de twee verbindingen voor en achter de sifon los.
- > **Reinig** de sifon en **spoel af**.
- > **Vervang** de sifon.

11-KEUKEN: GEBRUIK EN ONDERHOUD VAN DE AFWASMACHINE

Ecologisch schoonmaken – Sint-Pieters-Woluwe

Aandachtspunten

Verdunning

- > Neem de **aanbevelingen** en **doseringen** van de fabrikant van het product in acht.

Gebruik

PRODUCTEN DIE JE NODIG HEBT

- > **Afwasmiddel** om te ontvetten en ulekken te verwijderen.

(Opm.: Voor een nog milieuvriendelijkere afwas kun je de helft of de volledige dosis van het product vervangen door sodakristallen).

- > **Spoelmiddel** om de vaat te drogen en te laten glazen: het bevordert het drogen van de afwas, verwijdert sporen van water en laat je afwas weer glanzen.

- > **Regenererzout** om het antikalksysteem bij te vullen:

- regeneraert na elke wasbeurt de ionenuitwisselingsmembranen in de ingebouwde waterontharder van het apparaat;
- waterontharding voorkomt kalkaanslag op de afwas;
- zorg ervoor dat je **het zout regelmatig bijvult**, want het verbruik van de machine hangt af van de hardheid van het water.

Onderhoud

DAGELIJKS

- > **De filter schoonmaken**

Toepassing

- > **Verwijder de filter** en **maak hem schoon** met een borstel en wat afwasmiddel, **spoel** de filter af en plaats hem terug.

MAANDELIJKS

- > **Ontkalk** de afwasmachine met alcoholazijn (7%).

Toepassing

- > **Giet** ¼ liter tot 1 liter azijn in de machine afhankelijk van de hardheid van het water en hoe vuil de machine is. Laat leeg draaien, warme cyclus (60°C).

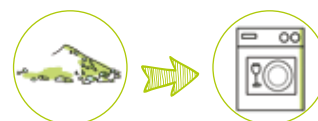
1/4 tot 1 l

OM DE 3 MAANDEN

- > **Ontvet en ontgeur** de machine grondig met sodakristallen.

Toepassing

- > 3 eetlepels in de afwasmachine en leeg laten draaien.

3 el

12-KEUKEN: SCHOONMAAK VAN DE OVEN

Ecologisch schoonmaken
Sint-Pieters-Woluwe

Aandachtspunten

Opgelet: **sodakristallen** en hun oplossingen zijn **irriterend** voor de huid en de slijmvliezen. Draag handschoenen en een schort om je te beschermen tegen spatten van de oplossing.

Onderhoud

ONTVETTEN

Sodakristallen

- > Ideaal voor het schoonmaken van is.

Verdunning

- > 1 eetlepel kristallen in 1 liter warm water

Toepassing

- > **Maak schoon** zoals gewoonlijk met deze oplossing.

STRIPPEN

(Een opperulak) met chemische of mechanische middelen ontdoen van afzettingen of stoffen die zich er sterk aan hechten.

Natriumbicarbonaat

Verdunning

- > Maak een pasta van **natriumbicarbonaat door het nat te maken met wat water, zodat het zich beter gaat hechten.**

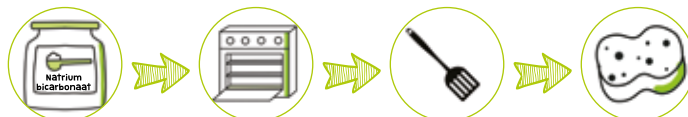

Toepassing

- > Voor de **Wanden**: **Wrijf** de wanden in met de pasta. **Veeg** het bicarbonaat eraf met een vochtige spons. **Ga er meerdere keren over** tot de pasta volledig weg is.

- > Voor de **onderkant van de oven**: **Strooi** wat natriumbicarbonaat en verstuij er water over. **Schraap** de volgende dag weg met een spatel en **wrijf** vervolgens schoon met een spons.

HEEL VUILE OVEN: ONTVETTEN + STRIPPEN

- > Indien de **opperulakken onderin de oven vettig zijn** en het vuil is aangekoekt.

Verdunning

- > **Meng** sodakristallen (2/3) en natriumbicarbonaat (1/3) en maak een pasta met wat water.

Toepassing

- > **Wrijf** de wanden in met de pasta. **Laat** indien nodig de hele nacht inwerken.

13-WASRUIMTE: GEBRUIK EN ONDERHOUD VAN DE WASMACHINE (1/3)

Ecologisch schoonmaken – Sint-Pieters-Woluwe

Keuze van het product

Of je nu waspoeder, vloeibaar wasmiddel of wastabletten gebruikt: **volg de aanbevelingen en doseringen** van de fabrikant van het product.

Afhankelijk van hoe vuil het wasgoed is, kunnen deze hoeveelheden worden aangepast. Is een eenvoudige opfrisbeurt van het gebruikte textiel bijvoorbeeld genoeg, dan kan je minder gebruiken.

Alternatieven

WASSEN MET ZACHTE ZEEP (ZWARTE ZEEP)

Voorzorgsmaatregelen voor gebruik

OPGELET! Zwarte zeep kan je ook gebruiken voor de was als dit wordt vermeld op het etiket van de productverpakking of op het technisch informatieblad van de fabrikant.

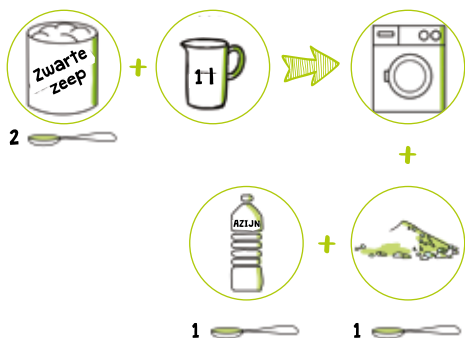
Sommige zachte zepen bevatten kunstmatige parfums/essentiële oliën. Dit is niet nodig en je vermijdt ze ook beter, zeker voor het wasgoed van een kinderdagverblijf.

Aanbeveling: door de donkere kleur kan zwarte zeep met olijfolie je heel lichte kleren een beetje verkleuren. Test het vooraf even uit op een kleine oppervlakte.

Verdunning

> Vóór het wassen.

- **Los** 2 eetlepels zwarte zeep op in 1 liter lauw water. Meng goed.
- **Doe** in plaats van wasverzachter 2 eetlepels van dit mengsel, 1 eetlepel sodakristallen en 1 eetlepel alcoholazijn 7% azijn rechtstreeks in de trommel.

- > Voor **moeilijke ulekken**, voor het wassen: breng zwarte, zachte of vloeibare zwarte zeep aan op ulek, wrijf er met wat water over. Laat 15 minuten inwerken en stop in de machine (bij hardnekkige ulekken laat je de zwarte zeep best enkele dagen inwerken tot de volgende wasbeurt. In bepaalde gevallen bestaat er echter een risico op verkleuring).

NATRIUMPERCARBONAAT: WITTE WAS EN LICHTE STOFFEN

- > Natriumpercarbonaat is een **bleekmiddel**.

- > Bij elke wasbeurt kan je een of twee eetlepels natriumpercarbonaat toevoegen aan je gebruikelijke waspoeder voor het witmakende effect.

Toepassing

- > **Was op 40°C of 60°C** voor meer efficiëntie.

Voorzorgsmaatregelen voor gebruik

- > Natriumpercarbonaat is irriterend voor de huid, gebruik maar één lepel.

13-WASRUIMTE: GEBRUIK EN ONDERHOUD VAN DE WASMACHINE (2/3)

Ecologisch schoonmaken – Sint-Pieters-Woluwe

DE NOODZAAK VAN EEN WASVERZACHTER

- > Het gebruik van een **wasverzachter is niet nodig**. Wasverzachter stelt de huid en slijmvlies bloot aan synthetische geurstoffen, een bron van allergieën voor gevoelige mensen, en laat een vette film achter op het textiel. Daardoor wordt het minder absorberend.
- > Het gebruik van wasverzachter wordt **afgeraden bij microvezeldoeken** omdat dit het absorptievermogen vermindert (zie fiche ergonomie).
- > Voor textiel dat in contact komt met de gevoelige huid (babylinnen en -lakens, wasbare luiers), kan je **azijn gebruiken in plaats van wasverzachter**.

Toepassing

- > 1 tot 2 eetlepels alcoholazijn in plaats van wasverzachter, afhankelijk van de hardheid van het water.

ONDERHOUD VAN DE WASMACHINE

Toepassing

- > **Maandelijks:** De filter van de pomp maandelijks legen en schoonmaken.
- > Doe **om de 3 maanden** (of vaker als je onaangename geurtjes opmerkt), 2 eetlepels sodakristallen in de trommel en **laat de machine leeg draaien op 60°**.

HET WASSEN VAN DE MICROVEZELDOEKEN

Wanneer de microvezeldoeken eenmaal verzadigd zijn met vuil, zijn ze moeilijk uit te spoelen en moet je ze wassen op 60°C met heel weinig wasmiddel. Gebruik nooit wasverzachter of bleekmiddel met chloor, want dan verliezen de vezels hun efficiëntie! Levensduur: minstens twee jaar met minstens 100 wasbeurten.

NB: de microvezeldoeken doe je best niet in de droogkast, zodat ze hun schoonmaakkracht behouden

VOOR MOEILIJKE VLEKKEN

VLEK		BEHANDELING
	Vet en olie	> Bestrooi met Spaans wit, klei of Terre de Sommières.
	Transpiratie	> Wrijf erop met azijnwater tot de vlekken weg zijn. > of met gedenatureerde alcohol van 70°.
	Lippenstift	> Met gedenatureerde alcohol van 70°. > of met een mengeling van waterstofperoxide (of percarbonaat) + sodakristallen.
	Fruit in het algemeen	> Behandel onmiddellijk met kokend water (laat het water door de stof gaan). > Op een droge vlek kan je citroensap of azijnwater, waterstofperoxide of percarbonaat proberen.
	Rode vruchten	> Laat weken in lauw water, zeep in, spoel niet uit en laat drogen in de zon. Was vervolgens in de machine.
	Ei	> Nooit warm water. > Wrijf in met waterstofperoxide of een oplossing met percarbonaat.
	Rode wijn	> Doe onmiddellijk witte wijn op de vlek (en bestrooi dan met zout) of spuitwater. > of laat weken in lauw water, zeep in, spoel niet uit en laat drogen in de zon. Was vervolgens in de machine.

13-WASRUIMTE: GEBRUIK EN ONDERHOUD VAN DE WASMACHINE (3/3)

Ecologisch schoonmaken – Sint-Pieters-Woluwe

	Bloed	<ul style="list-style-type: none"> > Zeker geen warm water!!! > Dompel een verse ulek onder in een bad met heel zout water en wrijf. > Dompel een droge ulek ½ uur in een bad met koud water en met sodakristallen en natriumpercarbonaat (of waterstofperoxide). > Probeer azijnwater op een oude ulek. > Dompel een kwetsbare stof onder in wat water met een aspirine.
	Chocolade	<ul style="list-style-type: none"> > Dep de ulek met lauw zeepwater, verwijder de verkleuring voorzichtig met waterstofperoxide. > Gebruik geen zeepwater op cacao.
	Thee	<ul style="list-style-type: none"> > Wrijf over de ulek met citroensap (opgelet met kwetsbare stoffen, gebruik dan beter azijn). > of met waterstofperoxide. > of een oplossing met percarbonaat
	Koffie	<ul style="list-style-type: none"> > Spoel af met koud water, wrijf in met lauw zeepwater en spoel uit. > of gebruik waterstofperoxide.
	Gras	<ul style="list-style-type: none"> > Dep met azijn.
	Verschroeide plek	<ul style="list-style-type: none"> > Wrijf erover met een klontje suiker. > of met waterstofperoxide.
	Vocht en schimmel	<ul style="list-style-type: none"> > Doe de ulek met een schone tissue gedrenkt in gezouten citroensap. Wrijf in met Marseillezeep. Was op 90°C (noodzakelijk om de sporen te doden) of laat koken in een pot water.
	Boenwas, slib, teer, stookolie	<ul style="list-style-type: none"> > Breng zo snel mogelijk vetstof aan (boter, olie, vaseline, melk). > Verwijder met een mes het slib dat nog niet in de stof is gedrongen. Maak de rest zacht met boter of dompel meerdere keren in kokende melk terwijl je de stof masseert. Wrijf de ulek vervolgens in met essence van terpentijn, leg de stof open strooi Sommières-poeder op de ulek (of Spaans wit of klei). Laat een paar uur inwerken en herbegin indien nodig. > of laat 12 uur weken in een bad met warm water + zwarte zeep (25 g) + sodakristallen (15 g) + essence van terpentijn (5 g). Borstel schoon.
	Nicotine	<ul style="list-style-type: none"> > Wrijf in met koud water en drenk dan in glycerine + lauw water. > of wrijf in met alcohol.
	Roest	<ul style="list-style-type: none"> > Pers er citroensap over en bestrooi met zout, laat drogen en was in de machine.
	Verf, inkt	<ul style="list-style-type: none"> > Laat weken in lauwe melk. Vervang de melk tot de kleur niet meer verandert. Was met zeepwater en spoel zorgvuldig uit. > of wrijf in met alcohol. > Op wit katoen kan je niet veel doen, behalve je stof verven (of in bleekwater stoppen). > Probeer eventueel ook met essence van terpentijn.

14-WASRUIMTE: GEBRUIK EN ONDERHOUD VAN DE DROOGKAST (1/2)

Ecologisch schoonmaken – Sint-Pieters-Woluwe

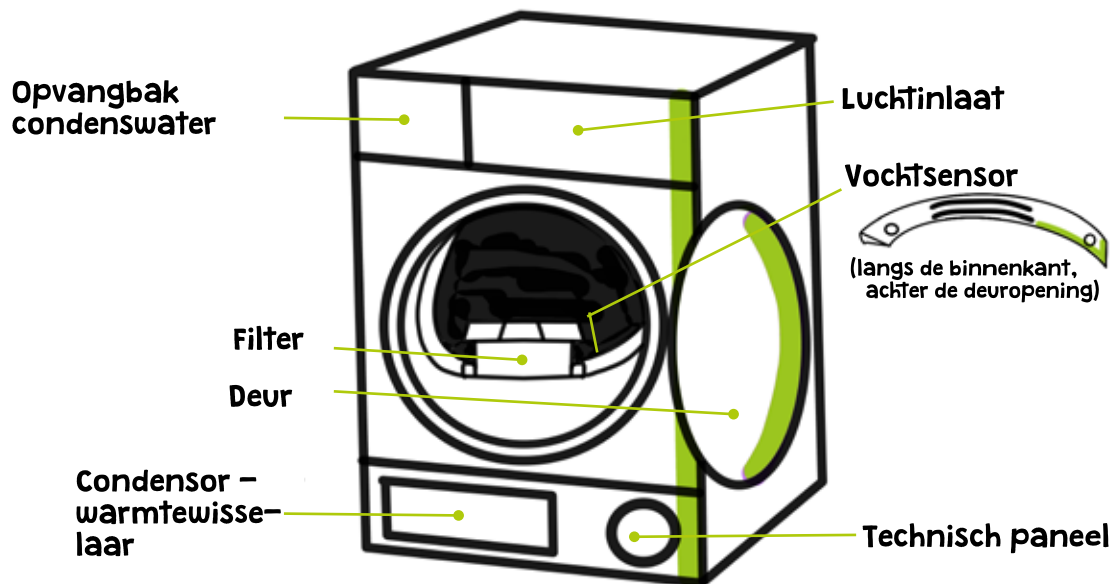

Aandachtspunten

- > **Haal de stekker uit het stopcontact** voor je de droogkast schoonmaakt. Er bestaat een risico op elektrische schokken omdat de droogkast op elektriciteit werkt.
- > **Maak de droogkast enkel schoon met water en een zachte doek.**

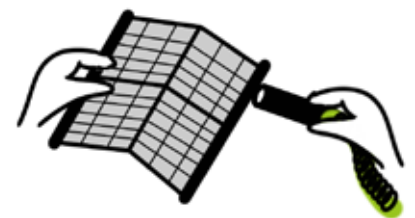
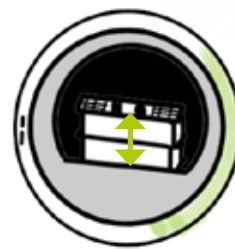

Onderhoud

Toepassing

- > **Verwijder** de pluisfilter.
- > **Niet afspoelen** om vervuiling van het water door de verspreiding van microtextielvezels te voorkomen.
- > Open de filter en **maak** hem onmiddellijk schoon **met een stofzuiger op lage stand en/of een zachte vod en/of een soepele borstel**.
- > **Plaats** de filter terug.

14-WASRUIMTE: GEBRUIK EN ONDERHOUD VAN DE DROOGKAST (2/2)

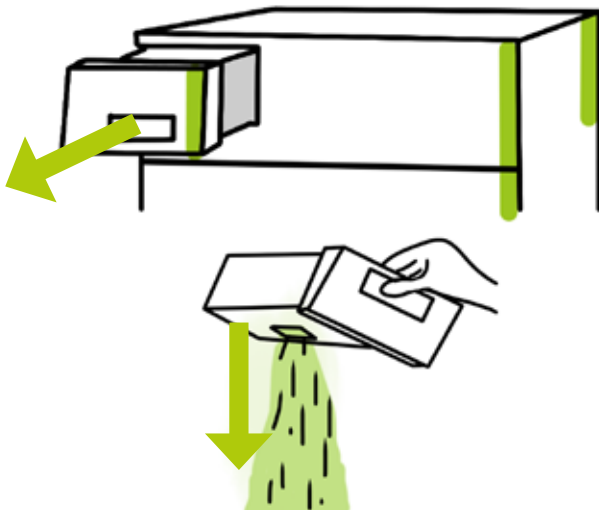
Ecologisch schoonmaken – Sint-Pieters-Woluwe

MAAK DE TROMMEL VAN DE DROOGKAST REGELMATIG SCHOON

- > Verwijder achtergebleven pluizen uit de trommel.
- > Maak de **holte** van het apparaat regelmatig schoon: met een zachte doek;
- > Ga regelmatig met de **stofzuiger** op lage stand in de **trommel** van je apparaat en vergeet daarbij de behuizing van de **filter** niet.
- > Idem voor de **rubberen afdichting van de deur**.

MAAK HET WATERRESERVOIR LEEG

Dit reservoir vult zich wanneer de kleding wordt gedroogd, d.w.z. wanneer het vocht in de kleding **condenseert en erin loopt**. Het reservoir moet worden leeggemaakt **voor elke nieuwe cyclus**. Om het leeg te maken, **draai je het gewoon om, zodat het water eruit loopt** door de afvoeropening. Het water loopt vanzelf weg. Soms zit er een **extra filter op het reservoir en die moet je ook schoonmaken**.

REINIGING VAN DE CONDENSOR-WARMTEWISSELAAR

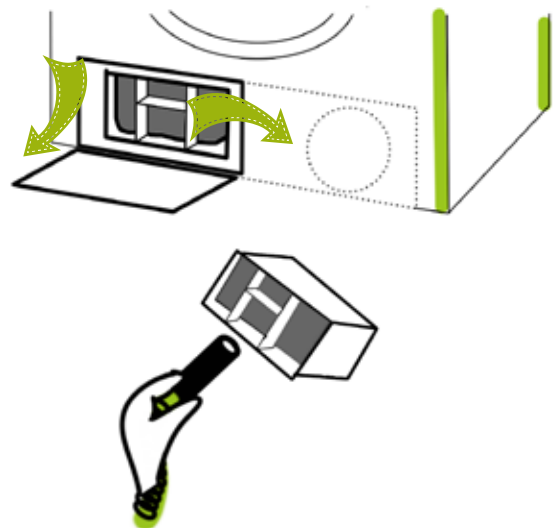
De **condensor** bevindt zich links onderaan langs de voorkant van de droogkast.

Deze reiniging moet **een keer per maand** gebeuren (een verstopping in de condensor kan leiden tot een foutcode of slechte droogresultaten). De reinigingsfrequentie kan variëren naargelang het gebruik van het apparaat

- Onmiddellijk schoonmaken **met een stofzuiger en/of een zachte doek en/of een soepele borstel**.

Toepassing

- > Laat de droogkast **afkoelen**.
- > **Open** het onderhoudsluikje.
- > **Schroef** de warmtewisselaar los.
- > **Verwijder het bovenste deksel** van de warmtewisselaar.
- > **Verwijder** de warmtewisselaar.
- > **Verwijder** de **pluizen** manueel van de afdichtingen en de warmtewisselaar of stofzuig ze.
- > **Gebruik nooit harde of scherpe objecten** om de pluizen te verwijderen.
- > **Plaats** de warmtewisselaar en vervolgens het deksel terug.
- > **Klik** de bevestigingshendels weer op hun plaats.
- > **Sluit** het onderhoudsluikje.

REINIGING VAN DE VOCHTSENSOR

- De droogkast is uitgerust met een vochtsensor die **de vochtigheidsgraad van de kleding meet**. De sensor heeft vaak de vorm van een **metalen lipje dat zich achter de deuropening bevindt**.

- Na langdurig gebruik van de droogkast kan de sensor bedekt raken met kalk of pluizen. Doe de deur een keer per maand open om de sensor schoon te maken met een vochtige spons.

15-HOUTEN OPPELVAKKEN (1/2)

Ecologisch schoonmaken – Sint-Pieters-Woluwe

Algemeen

We onderscheiden de volgende houten oppervlakken:

- > **Behandeld met boenwas:** gevoeliger voor water, met meer voorzichtigheid te behandelen;
- > **Geolied:** Behandeld met een harde* olie, zoals lijnolie;
- > **Verzegeld:** ziet eruit als een geplastificeerd oppervlak.

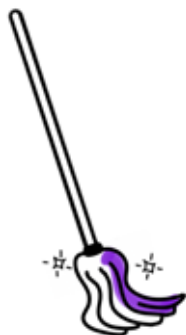
* Een harde olie is een olie die de oppervlaktelagen van hout verhardt en beschermt. Na verloop van tijd en bij oppervlakkige slijtage moet de behandeling worden vernieuwd, afhankelijk van de situatie.

DAGELIJKS ONDERHOUD

Het dagelijks onderhoud van houten vloeren en meubels (voor met boenwas behandelde, geoliede en verzegelde oppervlakken) wordt uitgevoerd met:

- > een **droge vood** voor het stof;
- > een licht vochtige **doek/mop of dweil** voor de vlekken, zonder product of met een product op basis van lijnolie of zeep.

- **Zwarte zeep: Verdunning en toepassing**

- **Verdun** 2 eetlepels zwarte zeep (op basis van olijfolie, lijnolie ...) in 5 liter warm water.
- **Maak schoon**
- **Spoel niet af (tenzij er een schuifrisico is)**, want dan blijft er een voedende beschermlaag achter op het hout.

- **Probiotica: Verdunning en toepassing**

Opm.: het gebruik van probiotica (handmatige schoonmaak van vloeren) is nog niet onderzocht voor alle houten oppervlakken (vandaag weten we dat ze zijn toegestaan voor verzegelde oppervlakken):

- **Goed schudden** voor gebruik. **Los op** in een emmer water.
- **Volg de verdunningsaanbevelingen** van de fabrikant.
- **Maak** de vloer schoon met een mop of een dweil.

15-HOUTEN OPPERVLAKKEN (2/2)

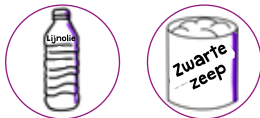

Ecologisch schoonmaken – Sint-Pieters-Woluwe

REGELMATIG ONDERHOUD

Afhankelijk van het gebruik kan het houten opperlak regelmatig worden onderhouden/ gevoed/ beschermd door het product aan te brengen op een propere vloer.

- > Op **geoliede** opperulakken kan je dit onderhoud uitvoeren door schoon te maken met **lijnolie** of **zwarte zeep**.

- > Voor **geboende** opperulakken kan dit met producten op basis van **boenwas**:

- Wrijf de boenwas uit met een doek of een dweil
- Blink op met de boenmachine of een manuele borstel

Opgelet: Het heeft geen zin om voortdurend bescherm-lagen over elkaar aan te brengen zonder regelmatig de oude zeeplagen te verwijderen. De opeenstapeling van bescherm-lagen over elkaar kan een val worden voor vuil/stof, enz.

ALLE OPPERVLAKKEN SCHROBBEN (BEHANDELD MET BOENWAS, GEOLIED, VERZEGELD)

Afhankelijk van het gebruik (bv. één keer per jaar), als het opperlak vuil of zwaar aangetast is, moet het gestript worden met een oplossing van sodakristallen om de oude zeeplagen te verwijderen.

Verdunning

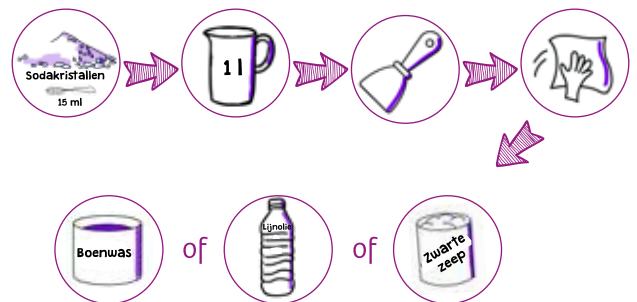
- > **Verdun** 1 eetlepel sodakristallen in 1 liter warm water.

Toepassing

- > **Test altijd eerst** in een klein onzichtbaar hoekje om te controleren of er geen sporen achterblijven.
- > **Maak dan schoon** zoals gewoonlijk met deze oplossing.

- > **Reinig** met een mop of een dweil.
- > **Veeg schoon** met een vochtige doek.
- > Laat **drogen**.
- > **Behandel** zoals gewoonlijk met boenwas, lijnolie of zwarte zeep.

STRIPPEN

Afhankelijk van het gebruik, moet je ongeveer om de 2-3 jaar, wanneer het opperlak zwart is geworden of er krassen in zijn gekomen, een professional inschakelen om het hout te strippen (of op te schuren) en weer in de oorspronkelijke staat te herstellen.

Vervolgens moet de professional opnieuw een basisbeschermingslaag aanbrengen: was, harde olie of verzegeling.

AANDACHTSPUNTEN

- > **Opgelet: sodakristallen** en hun oplossingen zijn **irriterend** voor de huid en de slijmvlies. Draag handschoenen en een schort om je te beschermen tegen spatten van de oplossing.
- > Op opperulakken met **aangekoekte vlekken** moet het volledige opperlak worden behandeld en niet alleen de vlek zelf, en dit om kleurverschillen tussen behandelde en onbehandelde opperulakken te voorkomen.
- > Op **gemengde opperulakken** (bijvoorbeeld leer/stof en hout) mag je de decoraties niet beschadigen met de bijtende producten. Indien nodig gebruik je een verwijderbare afplaktape (masking tape).

Hout is een kwetsbaarder opperlak, zeker wanneer het net geboend is. Als je twijfels hebt of als je het op een klein opperlak wil uitproberen, raadpleeg je best je verantwoordelijken.